

ХУЛОСАИ

шурои муштаракӣ диссертатсионии 6D.KOA-057 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Институти геология, сохтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои геологияи минералогӣ

(қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, № 295)

Парвандаи аттестатсионии № _____
Қарори шурои диссертатсионӣ аз 10.04.2026, №30

Барои сазовор донишманди Ёқубзода Шоқир Абулфайз, шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои геологияи минералогӣ аз рӯи ихтисоси 1.6.35. Геологияи инженерӣ, яхбандишиносӣ ва хокшиносӣ.

Диссертатсияи унвончӯ Ёқубзода Шоқир Абулфайз дар мавзӯи «Хусусиятҳои пайдошавии равандҳои ярҷӣ дар водии рӯди Сурхоб бо назардошти таъсири сейсмикӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои геологияи минералогӣ аз рӯи ихтисоси 1.6.35. Геологияи инженерӣ, яхбандишиносӣ ва хокшиносӣ ба ҳимоя санаи 30.01.2026 қабул карда шуд, протоколи №23-юми шурои муштаракӣ диссертатсионии 6D.KOA-057 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Институти геология, сохтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологияи АМИТ (734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17, www.tnu.tj), ки бо фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 июли соли 2022, №111/шд бо рамзи 6D.KOA-057 (тағйирот ба ҳайати шурои диссертатсионӣ тибқи фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 02.12.2024, №428/шд, аз 02.02.2026, №37/шд) таъсис дода шудааст.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Ёқубзода Ш.А. 12.08.1988 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст.

Соли 2011 факултети геологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси аксбардорӣ геологӣ, ҷустуҷӯ ва иктишофи конҳои канданиҳои фойданок хатм намудааст.

Ёқубзода Ш.А. солҳои 2018-2023 ба ҳайси унвончӯ дар Институти геология сохтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологияи АМИТ ба корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ машғул гардидааст.

Аз моҳи сентябри соли 2011 то соли 2017 дар вазифаи ходими хурди илмӣ озмоишгоҳи баҳодихии хатарҳои сейсмикӣ ва геозкология, аз соли 2020 то 2023 дар вазифаи ходими илмӣ, аз соли 2023 то 2024 дар вазифаи ходими калони илмӣ ва аз соли 2025 то инҷониб дар вазифаи мудири шабакаи мониторинги сейсмикӣ ва геофизикии Институти геология, сохтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологияи АМИТ қору фаъолият менамояд.

Диссертатсия дар озмоишгоҳи баҳодихии хатари сейсмикии Институти геология, сохтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон иҷро гардидааст.

Роҳбари илмӣ: Саидов Мирзо Сибгатуллоевич - доктори илмҳои геологию минералогӣ, профессор, профессори кафедраи илмҳои Замин дар филиали Донишгоҳи давлатии Москва ба номи М.В. Ломоносов дар ш. Душанбе.

Муқарризони расмӣ:

- Самарин Евгений Николоевич – доктори илмҳои геологию минералогӣ, профессори кафедраи геологияи инженерӣ ва экологияи Донишгоҳи давлатии Москва ба номи М.В. Ломоносов.

- Андамиён Раҷабали Шамс – номзоди илмҳои геологию минералогӣ, дотсенти кафедраи гидрогеология ва геологияи муҳандисии факултети геологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба диссертатсия тақризи мусбат пешниҳод намудаанд.

Муассисаи пешбар – МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров», дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби раиси ҷаласа – номзоди илмҳои география, дотсент, мудирӣ кафедраи геоэкология ва методикаи таълими МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи Бобочон Ғафуров” Абдуназарӣ М.К., эксперт – номзоди илмҳои геологию минералогӣ Ятимзода С.Б., котиби илмӣ ҷаласа, муовини декан оид ба илм ва инноватсияи факултети геоэкология ва туризм, номзоди илмҳои география Аминов М.Х. имзо гардида, бо имзою мӯҳри ректори муассиса, номзоди илмҳои таърих, дотсент Набизода Мирзотоҳир Сайфиддин тасдиқ шудааст.

Дар хулоса масъалаҳои мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, мубрамии мавзуи таҳқиқ, дараҷаи асосноккунии гузоришҳои илмӣ, хулосаю пешниҳод, ки дар диссертатсия оварда шудаанд, навгонии илмӣ таҳқиқот, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ, с шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ, наشري натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ, мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, эродҳо ва ҳолатҳои баҳсталаб доир ба диссертатсия ва дигар масъалаҳо баррасӣ гардидааст.

Диссертатсияи унвонҷӯ Ёқубзода Шоқир Абулфайз дар мавзуи “Хусусиятҳои пайдошавии равандҳои ярҷӣ дар водиҳои рӯди Сурхоб бо назардошти таъсири сейсмикӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои геологию минералогӣ аз рӯи ихтисоси 1.6.35. Геологияи инженерӣ, яхбандишиносӣ ва хокшиносӣ ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои геологию минералогӣ мебошад. Диссертатсия дар сатҳи зарурии илмӣ анҷом ёфта, аз ҷиҳати мазмун ба талаботи мавҷуда мутобиқ мебошад.

Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии

Тоҷикистон аз 30.06.2021, № 267 тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

Муқарризон ва муассисаи пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-75-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҷукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, № 267 тасдиқ шудааст, интиҳоб ва таъин гардидаанд. Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар ба он асоснок мегардад, ки онҳо мутахассисони бевоситаи соҳаи геология, минерология буда, дар қорҳои илмию таҳқиқотӣ фаъолона иштирок менамоянд ва дар ин самт асару мақолаҳои зиёде таълиф кардаанд, ки мухтавои онҳо ба мавзуи диссертатсияи мазкур иртибот дорад.

Довталаби дараҷаи илмӣ доир ба мавзуи диссертатсия 20 мақолаи илмӣ ба нашр расонидааст, ки аз ин номгӯй 7 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидааст. Маводи интишоргардида нуктаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро собит менамояд.

I. Таълифоти муаллиф дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон:

1. Ёқубов Ш.А. Моделирования восприимчивости к оползням района каскада ГЭС на реки Вахш с использованием метода анализа иерархий ГИС – технологий. / Ш.А. Ёқубов, Ш.А. Файзуллоев, Д.Ф. Байгенов, Б.А. Аламов, Ш.А. Олимов // Известия НАНТ, 2021. -С. 121-129. ISSN: 0002-3485.

2. Ёқубов Ш.А. Опасные экзогенные геологические процессы и сейсмическая опасность бассейна р. Сурхоб / Ш.А. Ёқубов, А.Р. Ишук. // Известия НАНТ, 2022. - С. 123 - 133. ISSN: 2791-2337.

3. Ёқубов Ш. А. Концептуальная модель риска бедствий / Ш.А. Ёқубов, М.И. Шарипова, Э.Х. Кодиров // Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана, №7. 2022. -С.50-57. DOI:10.26104/NNTIK/2022.22.13.009.

4. Ёқубов Ш.А. Оползневые и обвальные явления на склонах высокогорных хребтов сейсмоактивных зон Таджикистана. /Ш.А. Ёқубов // Вестник филиала Московского государственного университета имени М.В. Ломоносов в городе Душанбе, 2023. -С. 90-97. ISSN: 2709-6238.

5. Ёқубов Ш.А. Опасные экзогенно-геологические процессы и их воздействие на транспортные коммуникации Таджикистана /Ш.А. Ёқубов, С.М. Саидов М.С. Саидов. Ф.С. Салихов //Вестник филиала Московского государственного университета имени М.В. Ломоносов в городе Душанбе, 2023. - С. 125 - 134. ISSN: 2709-6238.

6. Ёқубов Ш.А. Экзогенные геологические процессы бассейна р. Сурхоб (Каратегинский хребет) / Ш.А. Ёқубов // Вестник филиала Московского государственного университета имени М.В. Ломоносов в городе Душанбе, 2024. -С. 138 - 145. ISSN: 2709-6238.

7. Ёқубов Ш.А. Влияние сейсмической активности на интенсивность оползневых процессов. (на примере района Лахш) / Ш.А. Ёқубов, М.С. Саидов // Известия НАНТ, 2025. - С. 31- 38. ISSN: 2798-2435.

II. Мақолаҳои муаллиф дар маҷмуаҳо ва нашрияҳои дигар:

8. Ёқубов, Ш. А. Меловой латитовый вулканизм юго-восточного Памира: геохимия, геохронология и геодинамика, / Ш.А. Ёқубов, Д.В. Аминов // Сборник Трудов II-Международной научно-практической конференции “Роль молодых ученых в развитии науки, инновации и технологий. Душанбе, 2017. - С. 79 - 83.
9. S.A. Yoqubov Aminov, Jovid, Ding, L., Mamadjonov, Y., Dupont-Nivet, G., Aminov, Jamshed, Zhang, L.-Y., Yoqubov, S.A., Aminov, Javhar, Abdulov, S., 2017. Pamir Plateau formation and crustal thickening before the India-Asia collision inferred from dating and petrology of the 110–92 Ma Southern Pamir volcanic sequence. Gondwana Research -2017- 51, 310–326.
10. Ёқубов Ш.А. Составление ГИС базы данных для изучения риска стихийных бедствий в долине р.Сурхоб. /Ш.А. Ёқубов // Труды Института геологии, сейсмостойкого строительства и сейсмологии НАНТ, Душанбе, 2020, № 3, - С. 74 - 81.
11. Ёқубов Ш.А. Об инженерно-геологических условиях и сейсмическом микрорайонировании г. Душанбе. / Ш.А. Ёқубов, Ш.Ё. Муродкулов. // Журнал «Наука и Инновация» №2. Душанбе, Изд-е Сино, 2017. -С. 108-114.
12. Ёқубов Ш.А. Исследование зон возможного развития экзогенных геологических процессов при сейсмических явлениях на территории Лахшского района Таджикистане / Ш.А. Ёқубов, Ш.Ё. Муродкулов, Б.К. Олимов, М.С. Сафаров, Ш.А. Файзуллоев. // Таджикский национальный университет. Наука и инновация, №1, Душанбе, 2020 г. - С. 101- 107.
13. Ёқубов Ш.А. Прогноз возникновения неглубоких оползней района каскада ГЭС на реки Вахш. / Ш.А. Ёқубов, Ш.А. Файзуллоев // Таджикский национальный университет. Наука и инновация, №2, Душанбе, 2020 г. -С. 38 - 43.
14. Ёқубов Ш.А. О возможных опасных экзогенных геологических явлениях. при сильных сейсмических воздействиях на территории Таджикистана / Ш.А. Ёқубов, Ш.Я. Муродкулов, М.Д. Джурсизова // Труды Института геологии, сейсмостойкого строительства и сейсмологии НАНТ, Душанбе, 2021. -С. 82 - 89.
15. Ёқубов Ш.А. Тавсифи мухтасари фаъолноки сейсмикии худуди Тоҷикистон. / Ш.А. Ёқубов // Конференсияи ҷумҳуриявии илмию амалии “Проблемаҳои геология ва коркарди конҳои канданиҳои фойданок” бахшида ба “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (2020-2040)”(30 октябри соли 2024). -С. 141-150.
16. Ёқубов Ш.А. Оид ба устувории муҳити табиӣ ба сарбории антропогенӣ дар шароити Тоҷикистон. / Ф.Г. Фафуров, С.Б. Ятимзода, Ш.А. Ёқубов. // Конфронси илмӣ-амалӣ дар мавзӯи “Масоили геологӣ: дурнамо ва рушди он” бахшида ба рӯзи геологҳо 9 – уми декабри соли 2024. - С. 91- 99.
17. Ёқубов Ш.А. Оид ба равандҳои муосири геологӣ дар водии рӯди Сурхоб (қаторӯхҳои Қаротегин). / Ш.А. Ёқубов // Конфронси илмӣ-амалӣ дар

мавзуи “Масоили геологӣ: дурнамо ва рушди он” бахшида ба рӯзи геологҳо 9 – уми декабри соли 2024. -С. 54-56.

18. Ёкубов Ш.А. Некоторые оценки сейсмической опасности территории Таджикистана / Ш.А. Ёкубов // Современные техника и технологии в научных исследованиях: материалы Междунар. конф. молодых ученых и студентов (23–24 апреля 2025 г., г. Бишкек). - Бишкек, 2025. -С. 87-92.

19. Ёкубов Ш.А. Влияние сейсмической активности на интенсивность оползневых процессов (на примере района Лахш) / Ш.А. Ёкубов, М.С. Саидов // Известия Национальной академии наук Таджикистана, 2025. -С. 31-38.

20. Ёкубов Ш.А. Сейсмические и оползневые опасности в Джиргатальском районе в Таджикистан / Ш.А. Ёкубов, Ш.Я. Муродкулов // Конфронси илмӣ-амалӣ дар мавзуи масоили геологӣ: дурнамо ва рушди он бахшида ба рӯзи геологҳо 9-уми декабри соли 2024 Донишгоҳи давлатии Данғара, 2024. –С. 223-229.

Ба автореферати диссертатсия аз муҳаққиқони зерин тақризҳо ба шурои диссертатсионӣ ворид шудаанд:

1. Шерализода Н.Ш. – номзоди илмҳои геологияю минералогӣ, директори МДИ “Маркази омӯзиши пиряхҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон” бо чунин эродҳо:

- дар автореферат баъзе ҷанбаҳои назариявии мавзӯ ба таври мухтасар баррасӣ гардидаанд. Хуб мебуд, агар онҳо бо таҳлили амиқтари адабиёти илмӣ пурратар инъикос мегардиданд;

- дар қисмати хулосаҳо ва тавсияҳои амалии автореферат унвонҷӯ метавонист натиҷаҳои таҳқиқотро бо мисолҳо ё маълумоти иловагӣ боз ҳам равшантар асоснок менамуд. Ин эродҳо ба моҳияту мазмун ва арзиши илмии таҳқиқот таъсири ҷиддӣ намерасонанд ва метавонанд дар таҳқиқоти минбаъдаи муаллиф ба назар гирифта шаванд.

2. Ҷӯраев Р.У. – номзоди илмҳои геологияю минералогӣ, роҳбари гурӯҳи коркарди маълумотҳои сейсмикии Институти геология, соҳтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологияи АМИТ эрод надорад.

3. Қодиров А.А. – номзоди илмҳои геологияю минералогӣ, мудири кафедраи геология ва менечменти маъдану техникаи факултети геологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бо чунин эрод:

- аз назари мо, барои боз ҳам пурратар инъикос намудани натиҷаҳои таҳқиқот, дар автореферат овардани маълумоти кӯтоҳ оид ба манбаи параметрҳои ҳисобӣ ва дараҷаи мувофиқати натиҷаҳои моделсозӣ бо маълумоти мушоҳидавӣ мувофиқ мебуд. Эроди зикршуда хусусияти мушаххаскунанда дошта, арзиши илмӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсиониро коҳиш намедихад.

4. Гулаёзов М.Ш. – номзоди илмҳои география, ҳамдиректори Маркази илмӣ-таҳқиқотии экология ва муҳити зисти Осиеи Марказӣ (Душанбе) эрод надорад.

Муқарризи ғайрирасмӣ тақризҳои мусбат навишта, муаллифро барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои геологияю минералогӣ аз рӯйи

ихтисоси 1.6.35. Геологияи инженерӣ, яхбандишиносӣ ва хокшиносӣ сазовор доништаанд.

Шуруи диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар таҳқиқи илмии анҷомдодаи унвонҷӯ корҳои зерин иҷро шудаанд:

– дар ҷанбаи назариявии навгонии таҳқиқот таҳлили робитаи равандҳои ярҷиро дар нишебиҳо бо таъсири сейсмикӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ дар асоси базаи муносири САГ (Системаи ахбороти геологӣ) - и таҳиягардидаи минтақаи таҳқиқотӣ ташкил медиҳад, **ошкор карда шуд**.

– Дар ҷанбаи методологии навоари таҳқиқот бошад, усули истифодаи таҳлили стандартӣ эҳтимолии хатари сейсмикӣ бо истифода аз барномаҳои таъминоти махсуси CRISIS 2015 барои арзёбии эҳтимолияти зухурёбии равандҳои ярҷӣ дар нишебиҳо дар назар дошта шудааст, **коркард карда шуд**.

– Нахустин маротиба натиҷаҳои баҳодихии ҳавфи сейсмикии ҳавзаи рӯди Сурхоб аз лиҳози сейсмикӣ фаълтарин дар қаламрави Тоҷикистон бо истифода аз стандартҳои муносири ҷаҳонӣ, аз ҷумла арзёбии эҳтимолиӣ, ки имкон дод, эҳтимолияти ҳодисаҳои ярҷ дар нишебиҳои ин мавзё бо таъсири сейсмикӣ баҳо дода шавад, **ба даст оварда шуданд**.

– Бори аввал базаи мукаммали натиҷаҳои маводи харитасозии эҳтимолияти ба вуҷуд омадани ҳодисаҳои ярҷ дар зери таъсири сейсмикӣ, ки асосноккунии илмӣ-методӣ барои шароите, ки дастовардҳои максималиро дар ҳар як марҳилаи пешгӯии касбӣ таъмин менамоянд, **таҳия карда шуданд**.

Аҳамияти назариявии таҳқиқ бо он асоснок карда шудааст, ки натиҷаҳои таҳқиқоти ба дастовардашуда фаҳмишҳои назариявии мавҷударо дар як қатор самтҳои таҳқиқот пурра мекунад. Аз ҷумла, усули таҳлили эҳтимолии хатари сейсмикӣ, ки дар диссертатсия бо истифода аз барномаҳои таъминоти махсуси CRISIS 2015 таҳия шудааст, заминаи илмии омӯзиши хатари сейсмикиро такмил хоҳад дод.

Аҳамияти натиҷаҳои ба дастовардаи доктлаби дараҷаи илмӣ дар амалия:

1. Дар ҳудуди ҳавзаи рӯди Сурхоб инвентаризатсияи равандҳои ярҷӣ анҷом дода шуда, харитаи тақсими фазоии онҳо **таҳия гардид**. Харита бо минтақаҳои ба истилоҳ ташаккули ярҷӣ пурра карда шудааст, яъне бо он минтақасоҳе, ки равандҳои ярҷ дар гузашта рух додаанд, ҳоло низ идома доранд ва имкон доранд дар оянда низ ба амал оянд. Онҳо бо равандҳои эрозия, селпайдошавӣ ва фуруравиҳои хурд зич алоқаманданд. Рушди масоҳатии ярҷҳои хурд вуҷуд дорад, ки ба миқёси харитасозӣ дохил намешаванд.

2. Харитаи тақсими равандҳои эҳтимолии сел ва таъсири онҳо ба инфрасохтори ҳудуд **тартиб дода шуд**.

3. Таҳлили сейсмикии минтақаи таҳқиқшуда **гузаронида шуд**. Ҳодисаҳои сейсмикӣ дар ҳудуди Тоҷикистон ҳам ба таври возеҳ бо тарқишҳои мушаххаси фаъл (ба истилоҳ сейсмогенӣ) алоқаманданд ва бо

онҳо алоқаманд ҳам нестанд ва дар шакли сейсмикии пароканда ё паҳншуда зоҳир мешаванд. Барои дурусттар арзёбӣ намудани хатари сейсмикӣ дар чунин ҳолатҳо равиши эҳтимоли истифода мешавад, ки саҳми моделҳои гуногуни манбаҳои сейсмикиро дар арзёбии умумии бузургии таъсири сейсмикӣ ба назар мегирад.

4. Дар ин таҳқиқот, бо истифода аз таҳлили эҳтимолии хатари сейсмикӣ, мо се навъи манбаҳои сейсмикиро ба қор бурдем: модели шикастаҳои ғабол ҳамчун манбаи хаттии заминчунбӣ, модели минтақаҳои заминчунбӣ, ки асосан ба сейсмикӣ пароканда асос ёфтааст ва модели нуқтай (модели Woo).

Азбаски муодилаҳои суштшавӣ барои ҳисоб кардани суръатбахши сейсмикӣ дар Осиёи Марказӣ ва Тоҷикистон вучуд надоранд, мо аз пойгоҳи додаи PEER NGA-West-2 муодилаҳои суштшавиро интихоб кардем, ки дар амалияи ҷаҳонӣ барои минтақаҳои дорои сохтори геологӣ яқхела бештар истифода мешаванд.

Барои ҳисоб кардани шитобҳои сейсмикӣ ва давраи бозгашти онҳо, мо аз таъминоти барномавии махсус барои арзёбии хатари сейсмикӣ CRISIS 2015 истифода кардем, ки он ҳамчунин имкон медиҳад, ки ҳисобкунии мантиқӣ барои коҳиш додани номуайянии хоси таҳлили эҳтимоли истифода шавад.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар амалия. Дар ҷанбаи назариявӣ навгонии таҳқиқот таҳлили робитаи равандҳои ярчиро дар нишебиҳо бо таъсири сейсмикӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ дар асоси базаи муосири САГ-и таҳиягардидаи минтақаи таҳқиқотӣ ташкил медиҳад. Дар ҷанбаи методологии навоари таҳқиқот бошад, усули истифодаи таҳлили стандартии эҳтимолии хатари сейсмикӣ бо истифода аз барномаҳои таъминоти махсуси CRISIS 2015 барои арзёбии эҳтимолияти зухурёбии равандҳои ярҷӣ дар нишебиҳо дар назар дошта шудааст.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои диссертатсия. Эътимоднокии натиҷаҳо бо муҳокимаи натиҷаҳои илмӣ диссертатсия дар конференсияҳо, семинарҳо ва дастрас кардани тақризҳо аз қоршиносони варзида оид ба масъалаҳои дар диссертатсия зикргардида тасдиқ мегардад. Инчунин, натиҷаҳои ба дастамадаи диссертатсияи илмӣ дар амалия бо назардошти арзёбии натиҷаҳо мавриди истифода қарор дода мешавад.

Нахустин маротиба натиҷаҳои баҳодиҳии ҳавфи сейсмикии ҳавзаи рӯди Сурхоб – аз лиҳози сейсмикӣ ғаболтарин дар қаламрави Тоҷикистон бо истифода аз стандартҳои муосири ҷаҳонӣ, аз ҷумла арзёбии эҳтимоли, ки имкон дод, эҳтимолияти ҳодисаҳои ярҷ дар нишебиҳои ин мавзӯ бо таъсири сейсмикӣ баҳо дода шудааст.

Бори аввал базаи мукаммали натиҷаҳои маводи харитасозии эҳтимолияти ба вучуд омадани ҳодисаҳои ярҷ дар зерӣ таъсири сейсмикӣ, ки асосноккунии илмӣ-методӣ барои шароите, ки дастовардҳои максималиро дар ҳар як марҳилаи пешгӯии касбӣ таъмин менамоянд, таҳия карда шуданд.

Дар диссертатсия инчунин ғояҳои манзургардида бо назардошти аҳамияти назариявӣ ва амалӣ аз ҷониби унвончу пурра асоснок карда

шудааст; манбаъҳои илмӣ – таҳлилӣ, адабиёти соҳавӣ ва маводи зарурӣ, ки аз тарафи унвончу гирд оварда шудаанд, дар диссертатсия ба таври возеҳ самараноқ истифода шудаанд; масоили асосиву муҳими таҳқиқот ва паҳлӯҳои асосии он пурра ҳаллу фасл гардида, дар сатҳи зарурӣ муайян карда шудаанд; методҳо, ҷараёнҳои равандро ва васоити таҳқиқотӣ мувофиқи мақсад ва дар доираи талабот пурра истифода шудаанд.

Саҳми шахсии докталаби дарёфти дараҷаи илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионӣ аз ҷониби докталаб мустақилона анҷом дода шудааст: корҳои саҳроӣ шахсан бо иштироки бевоситаи докталаб ба сомон расонида шудаанд, мушоҳидаҳои визуалӣ ва таҳлили сарчашмаву манбаҳо гузаронида, коркарди натиҷаҳои корҳои саҳроӣ ва таҳлилӣ ба роҳ монда шудаанд. Харитаҳо ва маводи истифодашуда аз ҷониби докталаб рақамӣ карда шуда, дар асоси натиҷаҳои бадастомада тавсияҳо оид ба истифодаи амалӣ таҳия карда шуданд. Дар мақолаҳои муштарак ҳиссаи иштироки шахсии муаллифи диссертатсия 50 – 70 % - ро ташкил медиҳад.

Саҳми муаллиф, инчунин дар омӯзиши маълумоти ибтидоии оморӣ, таҳлил ва ҷамъбасти натиҷаҳои таҳқиқот, тасвиби натиҷаҳои таҳқиқот, мазмуни илмӣ, коркарди тавсияҳои амалӣ ва хулосаҳо дар бар мегирад.

Дар ҷаласаи 10 апрели соли 2026 шурои муштарак диссертатсионии 6D.KOA-057-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Институти геология, сохтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологияи АМИТ қарори сазовор донишани Ёқубзода Шокир Абулфайз ба дараҷаи илмии номзади илмҳои геологияю минералогӣ аз рӯи ихтисоси 1.6.35. Геологияи инженерӣ, яхбандишиносӣ ва хокшиносӣ қабул гардид.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои муштарак диссертатсионӣ 16 нафар (1 нафар тариқи маҷозӣ) иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда 1.6.35. Геологияи инженерӣ, яхбандишиносӣ ва хокшиносӣ 3 нафар.

Аз 16 нафар иштирокдоштагон дар маҷлис, ки ба шуро шомил буданд овоз доданд: тарафдор – 16 нафар, муқобил – нест, бюллетенҳои бевътибор – нест.



Раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои геологияю минералогӣ

Валиев Ш.Ф.

Котиби илмии шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои техникаӣ

Ғайратов М.Т.

10.04.2026 с.